ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः श्री गुरुभ्यो नमः हरिः ओं

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तरीय संहिता क्रम पाठः

प्रथम काण्डे, षष्ठः प्रवनः

Table of Contents

. कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठः	3
1.6 प्रथम काण्डे षष्ठः प्रश्नः – याजमानकाण्डं	3

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

1 कृष्ण यजुर्वेदीय तैतिरीय संहिता क्रम पाठः

1.6 <u>प्रथम काण्डे षष्ठः प्रञ्नः – याजमानकाण्डं</u>

T.S.1.6.1.1 - Kramam सम् त्वा । त्वा सिञ्चामि । सिञ्चामि यजुषा । यजुषा प्रजाम् । प्रजामायुः । प्रजामिति प्र – जाम् । आयुर् धनम् । धनम् च । चेति च ॥ बृहस्पतिप्रसूतो यजमानः । बृहस्पतिप्रसूत इति बृहस्पति – प्रसूतः । यजमान इह । इह मा । मा रिषत् । रिषदिति रिषत् ॥ आज्यमिस । असि सत्यम् । सत्यमिस । असि सत्यस्य । सत्यस्याद्ध्यक्षम् । अद्ध्यक्षमिस । अद्ध्यक्षमित्यधि – अक्षम् । असि हविः । हविरसि । असि वैश्वानरम् । वैश्वानरं वैश्वदेवम् । वैश्वदेव मुत्पूतशुष्मम् । वैश्वदेवमितिं वैश्व – देवम् । उत्पूतशुष्म 🗸 सत्यौजाः । उत्पूतशुष्ममित्युत्पूत – शुष्मम् । सत्यौजाः सहः । सत्यौजा इति सत्य – ओजाः । सहोऽसि । असि सहमानम् । सहमानमसि । असि सहस्व । सहस्वारातीः । अरातीः सहस्व ।

```
सहस्वारातीयतः । अरातीयतः सहस्व । सहस्व पृतनाः ।
पृतनाः सहस्व । सहस्व पृतन्यतः । पृतन्यत इति पृतन्यतः ॥
सहस्रवीर्यमिस । सहस्रवीर्यमिति सहस्र – वीर्यम् । असि तत् ।
तन्मा । मा जिन्व । जिन्वाज्यस्य । आज्यस्याज्यम । आज्यमसि ।
असि सत्यस्य । सत्यस्य सत्यम् । सत्यमिस । असि सत्यायुः ।
सत्यायुरिस । सत्यायुरिति सत्य – आयुः । 1 (50/58)
T.S.1.6.1.2 - Kramam
असि सत्यशुष्मम् । सत्यशुष्ममिस । सत्यशुष्ममिति सत्य-शुष्मम् ।
असि सत्येन । सत्येन त्वा । त्वाऽभि । अभि घारयामि । घारयामि
तस्य । तस्य ते । ते भक्षीय । भक्षीय पञ्चानाम् । पञ्चानाम् त्वा ।
त्वा वातानाम् । वातानां यन्त्रायं । यन्त्रायं धर्त्रायं । धर्त्रायं गृह्णामि ।
गृह्णामि पञ्चानाम् । पञ्चानाम् त्वा । त्वर्तूनाम् । ऋतूनां यन्त्राय ।
यन्त्राय धर्त्राय । धर्त्राय गृह्णामि । गृह्णामि पञ्चानाम् ।
पञ्चानाम् त्वा । त्वा दिशाम् । दिशां यन्त्राय । यन्त्राय धर्त्राय ।
धर्त्राय गृह्णामि । गृह्णामि पञ्चानाम् । पञ्चानाम् त्वा ।
```

त्वा पञ्चजनानाम् । पञ्चजनानां यन्त्राय । पञ्चजनानामिति पञ्च-जनानाम् । यन्त्राय धर्त्राय । धर्त्राय गृह्णामि । गृह्णामि चरोः । चरोस्त्वा । त्वा पञ्चिबलस्य । पञ्चिबलस्य यन्त्राय । । । । । । । पञ्चिषलस्येति पञ्च – बिलस्य । यन्त्राय धर्त्राय । धर्त्राय गृह्णामि । गृह्णामि ब्रह्मणः । ब्रह्मणस्त्वा । त्वा तेजसे । तेजसे यन्त्रायं । यन्त्राय धर्त्राय । धर्त्राय गृह्णामि । गृह्णामि क्षत्रस्य । क्षत्रस्य त्वा । त्वौजसे । ओजसे यन्त्रायं () । यन्त्रायं धर्त्रायं । 2 (50/53) T.S.1.6.1.3 - Kramam । । । धर्त्राय गृह्णामि । गृह्णामि विशे । विशे त्वा । त्वा यन्त्राय । यन्त्राय धर्त्राय । धर्त्राय गृह्णामि । गृह्णामि सुवीर्याय । सुवीर्याय त्वा । सुवीर्यायेति सु – वीर्याय । त्वा गृह्णामि । गृह्णामि सुप्रजास्त्वाय । सुप्रजास्त्वाय त्वा । सुप्रजास्त्वायेति सुप्रजाः–त्वायं । त्वा गृह्णामि । गृह्णामि रायः । रायस्पोषाय । पोषाय त्वा । त्वा गृह्णामि । गृह्णामि ब्रह्मवर्चसाय । ब्रह्मवर्चसाय त्वा । ब्रह्मवर्चसायेति ब्रह्म-वर्चसाय । त्वा गृह्णामि । गृह्णामि भूः । भूरस्माकम् । अस्माक*ं* हविः । हविर् देवानाम् । देवानामाशिषः । आशिषो यजमानस्य ।

आशिष इत्या – शिषः । यजमानस्य देवानाम् । देवानाम् त्वा । त्वा देवताभ्यः । देवताभ्यो गृह्णामि । गृह्णामि कामाय । कामाय त्वा । त्वा गृह्णामि । गृह्णामीति गृह्णामि ॥ 3 (33/37) (सत्यायु-रोजसे यन्त्राय-त्रयस्त्रिङ्शच्च) (A1) T.S.1.6.2.1 - Kramam धुवोऽसि । असि धुवः । धुवोऽहम् । अह ए संजातेषु । सजातेषु भूयासम् । सजातेष्वितिं स – जातेषुं । भूयासम् धीरः । धीरश्चेता । चेत्ता वसुवित् । वसुविदुग्रः । वसुविदिति वसु – वित् । उग्रोऽसि । अस्युग्रः । उग्रोऽहम् । अहर् संजातेषु । सजातेषु भूयासम् । सजातेष्विति स–जातेषु । भूयासमुग्रः । उग्रश्चेता । चेता वसुवित् । वसुविदिभिभूः । वसुविदितिं वसु – वित् । अभिभूरिस । अभिभूरित्यभि – भूः । अस्यभिभूः । अभिभूरहम् । अभिभूरित्यभि – भूः । अहर् संजातेषु । सजातेषु भूयासम् । सजातेष्विति स – जातेषु । भूयासमभिभूः । अभिभूश्चेता । अभिभूरित्यभि – भूः । चेत्तां वसुवित् । वसुविद् युनज्मि । वसुविदिति वसु – वित् । युनज्मि त्वा । त्वा ब्रह्मणा ।

ब्रह्मणा दैव्येन । दैव्येन हव्याय । हव्यायास्मै । अस्मै वोढवे । वोढवे जातवेदः । जातवेद इति जात – वेदः ॥ इन्धानास्त्वा । त्वा सुप्रजसः । सुप्रजसः सुवीराः । सुप्रजस इति सु – प्रजसः । सुवीरा ज्योक् । सुवीरा इति सु – वीराः । ज्योग् जीवेम । जीवेम बलिहतः । बलिहतो वयम् । बलिहत इति बलि – हतः । वयम् ते । त इति ते ॥ यन्मे । मे अग्ने । अग्ने अस्य । अस्य यज्ञस्य । यज्ञस्य रिष्यात् । रिष्याद् यत् । 4 (50/62) T.S.1.6.2.2 - Kramam यद् वा । वा स्कन्दात् । स्कन्दादाज्यस्य । आज्यस्योत । उत विष्णो । विष्णो इति विष्णो ॥ तेन हन्मि । हन्मि सपलम् । सपलम् दुर्मरायुम् । दुर्मरायुमा । दुर्मरायुमिति दुः-मरायुम् । ऐनम् । एनम् दधामि । दधामि निर्.ऋत्याः । निर्.ऋत्या उपस्थे । निर्.ऋत्या इति निः – ऋत्याः । उपस्थ इत्युप – स्थे ॥ भूर्भुवः । भ्वः स्वः । स्वरुच्छ्षाः । उच्छ्षाेऽग्ने । उच्छुषा इत्युत्-शुषाः । अग्ने यजमानाय । यजमानायैधि । एधि निशुष्मः । निशुष्मो अभिदासते । निशुष्म इति नि-शुष्मः । अभिदासत इत्यभि दासते ।

अग्ने देवेद्ध । देवेद्ध मन्विद्ध । देवेद्धेति देव – इद्ध । मन्विद्ध मन्द्रजिह्व । मन्विद्धेति मन् – इद्ध । मन्द्रजिह्वामर्त्यस्य । मन्द्रजिह्नेति मन्द्र-जिह्न । अमर्त्यस्य ते । ते होतः । होतर् मूर्छन्न । मूर्द्धना । आ जिघर्मि । जिघर्मि रायः । रायस्पोषाय । पोषाय सुप्रजास्त्वायं । सुप्रजास्त्वायं सुवीर्याय । सुप्रजास्त्वायेति सुप्रजाः – त्वायं । सुवीर्याय मनः । सुवीर्यायेति सु – वीर्याय । मनोऽसि । असि प्राजापत्यम् । प्राजापत्यम् मनसा । प्राजापत्यमिति प्राजा – पत्यम् । मनसा मा । मा भूतेन । भूतेना । आ विंश । विश वाक् । वागसि । अस्यैन्द्री । ऐन्द्री संपत्नक्षयणी । सपलक्षयणी वाचा । सपलक्षयणीति सपल – क्षयणी । 5 (50/61) T.S.1.6.2.3 - Kramam वाचा मा । मेन्द्रियेण । इन्द्रियेणा । आ विश्व । विश्व वसन्तम् । वसन्तमृतूनाम् । ऋतूनाम् प्रीणामि । प्रीणामि सः । स मा । मा प्रीतः । प्रीतः प्रीणातु । प्रीणातु ग्रीष्मम् । ग्रीष्ममृतूनाम् । ऋतूनाम् प्रीणामि । प्रीणामि सः । स मा । मा प्रीतः । प्रीतः प्रीणातु । प्रीणातु वर्.षाः । वर्.षाः ऋतूनाम् । ऋतूनाम् प्रीणामि । प्रीणामि ताः । ता मा ।

मा प्रीताः । प्रीताः प्रीणन्तु । प्रीणन्तु शरदम् । शरदमृतूनाम् । ऋतूनाम् प्रीणामि । प्रीणामि सा । सा मा । मा प्रीता । प्रीता प्रीणातु । प्रीणातु हेमन्तिशिशि । हेमन्तिशिशिगवृत्नाम् । हेमन्तिशिशिगविति हेमन्त - शिशिरौ । ऋतूनाम् प्रीणामि । प्रीणामि तौ । तौ मा । मा प्रीतौ । प्रीतौ प्रीणीताम् । प्रीणीतामग्नीषोमयोः । अग्नीषोमयोरहम् । अग्नीषोमयोरित्यग्नी – सोमयोः । अहम् देवयज्यया । देवयज्यया चक्षुष्मान् । देवयज्ययेति देव – यज्यया । चक्षुष्मान् भूयासम् । भूयासमग्नेः । अग्नेरहम् । अहम् देवयज्यया । देवयज्ययाऽन्नादः । देवयज्ययेति देव – यज्यया । अन्नादो भूयासम् () । अन्नाद इत्यंन्न – अदः । भूयासम् दब्धिः । ६ (50/55) T.S.1.6.2.4 - Kramam दब्धिरसि । अस्यदंब्धः । अदंब्धो भूयासम् । भूयासममुम् । अमुम् दभेयम् । दभेयमग्नीषोमयोः । अग्नीषोमयोरहम् । अग्नीषोमयोरित्यग्नी – सोमयोः । अहम् देवयज्यया । देवयज्यया वृत्रहा । देवयज्ययेति देव – यज्यया । वृत्रहा भूयासम् । वृत्रहेति वृत्र – हा । भूयासमिन्द्राग्नियोः । इन्द्राग्नियोरहम् ।

```
इन्द्राग्नियोरितीन्द्र – अग्नियोः । अहम् देवयज्यया ।
देवयज्ययेन्द्रियावी । देवयज्ययेति देव – यज्यया । इन्द्रियाव्यन्नादः ।
अन्नादो भूयासम् । अन्नाद इत्यन्न – अदः । भूयासमिन्द्रस्य ।
इन्द्रस्याहम् । अहम् देवयज्यया । देवयज्ययेन्द्रियावी । देवयज्ययेति
देव – यज्यया । इन्द्रियावी भूयासम् । भूयासम् महेन्द्रस्य ।
महेन्द्रस्याहम् । महेन्द्रस्येति महा – इन्द्रस्य । अहम् देवयज्यया ।
देवयज्यया जेमानम् । देवयज्ययेति देव – यज्यया । जेमानम्
महिमानम् । महिमानम् गमेयम् । गमेयमग्नेः । अग्नेः स्विष्टकृतः ।
स्विष्टकृतोऽहम् । स्विष्टकृत इति स्विष्ट-कृतः । अहम् देवयज्यया ।
देवयज्यया ऽऽयुष्मान् । देवयज्ययेति देव – यज्यया ।
आयुष्मान्. यज्ञेन । यज्ञेन प्रतिष्ठाम् । प्रतिष्ठाम् गमेयम् ।
प्रतिष्ठामिति प्रति – स्थाम् । गमेयमिति गमेयम् ॥ ७ (३६/४८)
(रिष्याथ-सपत्रक्षयण्य-नादो भूयास ५-षित्र ५ राच्य) (A2)
T.S.1.6.3.1 - Kramam
अग्निर् मा । मा दुरिष्टात् । दुरिष्टात् पातु । दुरिष्टादिति दुः – इष्टात् ।
पातु सविता । सविताऽघश्रां सात् । अघश्र साद् यः ।
```

अघशर्सादित्यघ – शर्सात् । यो मे । मेऽन्ति । अन्ति दूरे । दूरे ऽरातीयति । अरातीयति तम् । तमेतेन । एतेन जेषम् । जेष ए सुरूपवर्.षवर्णे । सुरूपवर्.षवर्ण आ । सुरूपवर्.षवर्ण इति सुरूप – वर्.षवर्णे । एहि । इहीमान् । इमान् भद्रान् । भद्रान् दुर्यान् । दुर्या 🤟 अभि । अभ्या । एहि । इहि माम् । मामनुव्रता । अनुव्रता नि । अनुव्रतेत्यनु – व्रता । न्यु । उ शीर्.षाणि । शीर्.षाणि मृढ्वम् । मृढ्वमीडें। इड आ। एहिं। इह्यदिते। अदित आ। एहिं। इहि सरस्वति । सरस्वत्या । एहि । इहि रन्तिः । रन्तिरसि । असि रमतिः । रमतिरसि । असि सूनरी । सूनर्यसि । असि जुष्टे । जुष्टे जुष्टिम् । जुष्टिम् ते । तेऽशीय । अशीयोपहृते । उपहोत उपहवम् । उपहूत इत्युप – हूते । उपहवम् ते । उपहवमित्युप – हवम् । 8 (50/56)

T.S.1.6.3.2 - Kramam

तेऽशीय । अशीय सा । सा में । मे सत्या । सत्याऽऽशीः । — — — — ॥ — — — । आशीरस्य । आशीरित्या — शीः । अस्य यज्ञस्य । यज्ञस्य भूयात् ।

भूयादरेडता । अरेडता मनसा । मनसा तत् । तच्छकेयम् । शकेयं ँयज्ञः । यज्ञोदिवम् । दिवं एं रोहतु । रोहतु यज्ञः । यज्ञो दिवम् । दिवम् गच्छतु । गच्छतु यः । यो देवयानः । देवयानः पन्थाः । देवयान इति देव – यानः । पन्थास्तेन । तेन यज्ञः । यज्ञो देवान् । देवा ए अपि । अप्येतु । एत्वस्मासु । अस्मास्विन्द्रः । इन्द्र इन्द्रियम् । इन्द्रियम् दधातु । दधात्वस्मान् । अस्मान् रायः । रायं उत । उत यज्ञाः । यज्ञाः सचन्ताम् । सचन्तामस्मासु । अस्मासु सन्तु । सन्त्वाशिषः । आशिषः सा । आशिष इत्या – शिषः । सा नः । नः प्रिया । प्रिया सुप्रतूर्तिः । सुप्रतूर्तिर् मघोनी । सुप्रतूर्तिरिति सु – प्रतूर्तिः । मघोनी जुष्टिः । जुष्टिरसि । असि जुषस्व । जुषस्व नः । नो जुष्टा । जुष्टा नः । नोऽसि । 9 (50/54) T.S.1.6.3.3 - Kramam असि जुष्टिम् । जुष्टिम् ते । ते गमेयम् । गमेयम् मनः । मनो ज्योतिः । ज्योतिर् जुषताम् । जुषतामाज्यम् । आज्यं वैविच्छन्नम् । विच्छिन्नं यज्ञम् । विच्छिन्नमिति वि – छिन्नम् । यज्ञ ए सम् । समिमम् । इमम् दंधातु । दधात्विति दधातु ॥ बृहस्पतिस्तनुताम् ।

तनुतामिमम् । इमम् नः । नो विश्वे । विश्वे देवाः । देवा इह । इह मादयन्ताम् । मादयन्तामिति मादयन्ताम् ॥ ब्रद्ध्न पिन्वस्व । पिन्वस्व ददतः । ददतो मे । मे मा । मा क्षायि । क्षायि कुर्वतः । कुर्वतो मे । मे मा। मोप । उप दसत्। दसत् प्रजापतेः। प्रजापतेर् भागः। प्रजापतेरिति प्रजा – पतेः । भागोऽसि । अस्यूर्जस्वान् । ऊर्जस्वान् पयस्वान् । पयस्वान् प्राणापानौ । प्राणापानौ मे । प्राणापानाविति प्राण – अपानौ । मे पाहि । पाहि समानव्यानौ । समानव्यानौ में । समानव्यानाविति समान – व्यानौ । मे पाहि । पाह्युदानव्यानौ । उदानव्यानौ में । उदानव्यानावित्युदान – व्यानौ । मे पाहि । पाह्यक्षितः । अक्षितोऽसि । अस्यक्षित्यै । अक्षित्यै त्वा () । त्वा मा। मा में। मे क्षेष्ठाः। क्षेष्ठा अमुत्रं। अमुत्रामुष्मिन्। अमुष्मिन् ँलोके । लोक इति लोके ॥ 10 (56/61) (उपहवं-जुष्टानस्-त्वा षट्च) (A3)

T.S.1.6.4.1 - Kramam बर्.हिषोऽहम् । अहम् देवयज्यया । देवयज्यया प्रजावान् । देवयज्ययेति देव – यज्यया । प्रजावान् भूयासम् । प्रजावानिति प्रजा – वान् । भूयासम् नराञा एसस्य । नराञा एसस्याहम् । अहम् देवयज्यया । देवयज्यया पशुमान् । देवयज्ययेति देव – यज्यया । पशुमान् भूयासम् । पशुमानिति पशु – मान् । भूयासमग्नेः । अग्नेः स्विष्टकृतः । स्विष्टकृतोऽहम् । स्विष्टकृत इति स्विष्ट–कृतः । अहम् देवयज्यया । देवयज्यया ऽऽयुष्मान् । देवयज्ययेति देव – यज्यया । आयुष्मान्. यज्ञेन । यज्ञेन प्रतिष्ठाम् । प्रतिष्ठाम् गमेयम् । प्रतिष्ठामितिं प्रति – स्थाम् । गमेयमग्नेः । अग्नेरहम् । अहमुज्जितिम् । उज्जितिमनु । उज्जितिमित्युत् – जितिम् । अनूत् । उज्जेषम् । जेष*्* सोमस्य । सोमस्याहम् । अहमुज्जितिम् । उज्जितिमनु । उज्जितिमित्युत् – जितिम् । अनूत् । उज्जेषम् । जेषमग्नेः । अग्नेरहम् । अहमुज्जितिम् । उज्जितिमन् । उज्जितिमित्युत् – जितिम् । अनूत् । उज्जेषम् । जेषमग्नीषोमयोः । अग्नीषोमयोरहम् । अग्नीषोमयोरित्यग्नी-सोमयोः । अहमुज्जितिम् ।

उज्जितिमनु । उज्जितिमित्युत् – जितिम् । अनूत् । उज्जेषम् । जेषमिन्द्राग्नियोः । इन्द्राग्नियोरहम् । इन्द्राग्नियोरितीन्द्र-अग्नियोः । अहमुज्जितिम् । उज्जितिमनु । उज्जितिमित्युत् – जितिम् । अनूत् । उज्जेषम् । जेषमिन्द्रस्य । इन्द्रस्याहम् । अहमुज्जितिम् । 11 (50/64) T.S.1.6.4.2 - Kramam उज्जितिमनु । उज्जितिमित्युत् – जितिम् । अनूत् । उज्जेषम् । जेषम् महेन्द्रस्य । महेन्द्रस्याहम् । महेन्द्रस्येति महा – इन्द्रस्य । अहमुज्जितिम् । उज्जितिमनु । उज्जितिमित्युत् – जितिम् । अनूत् । उज्जेषम् । जेषमग्नेः । अग्नेः स्विष्टकृतः । स्विष्टकृतोऽहम् । स्विष्टकृत इति स्विष्ट – कृतः । अहमुज्जितिम् । उज्जितिमन् । उज्जितिमित्युत् – जितिम् । अनूत् । उज्जेषम् । जेषं वाजस्य । वाजस्य मा । मा प्रसवेन । प्रसवेनोद्ग्राभेण । प्रसवेनेति प्र – सर्वन । उद्ग्राभेणोत् । उद्ग्राभेणेत्युत् – ग्राभेणं । उदग्रभीत् । अग्रभीदित्यग्रभीत् ॥ अथा सपत्नान् । सपत्ना ए इन्द्रः । इन्द्रो मे । मे निग्राभेण । निग्राभेणाधरान् । निग्राभेणेति नि – ग्राभेण । अधराङ् अकः । अकरित्यकः ॥ उद्ग्राभम् च । उद्ग्राभमित्युत् – ग्राभम् ।

च निग्राभम् । निग्राभम् च । निग्राभमिति नि – ग्राभम् । च ब्रह्मं । ब्रह्म देवाः । देवा अवीवधन्न । अवीवधन्नित्यवीवधन्न ॥ अथा सपतान् । सपतानिन्द्राग्नी । इन्द्राग्नी मे । इन्द्राग्नी इतीन्द्र-अग्नी । मे विषूचीनान् । विषूचीनान्. वि । व्यस्यताम् । अस्यतामित्यस्यताम् ॥ एमाः । इमा अग्मन्न् । अग्मन्नाशिषः । आशिषो दोहकामाः । आशिष इत्या-शिषः । दोहकामा इन्द्रवन्तः । दोहकामा इति दोहं – कामाः । इन्द्रवन्तो वनामहे । इन्द्रवन्त इतीन्द्रं – वन्तः । 12 (50/64) T.S.1.6.4.3 - Kramam वनामहे धुक्षीमहि । धुक्षीमहि प्रजाम् । प्रजामिषम् । प्रजामिति प्र - जाम् । इषमितीषम् ॥ रोहितेन त्वा । त्वाऽग्निः । अग्निर् देवताम् । देवताम् गमयतु । गमयतु हरिभ्याम् । हरिभ्याम् त्वा । हरिभ्यामिति हरि – भ्याम् । त्वेन्द्रः । इन्द्रो देवताम् । देवताम् गमयतु । गमयत्वेतरोन । एतरोन त्वा । त्वा सूर्यः । सूर्यो देवताम् ।

देवताम् गमयतु । गमयतु वि । वि ते । ते मुञ्चामि । मुञ्चामि रशनाः । रशना वि । वि रश्मीन् । रश्मीन्. वि । वि योक्त्रा । योक्त्रा यानि । यानि परिचर्तनानि । परिचर्तनानि धत्तात् । परिचर्तनानीति परि – चर्तनानि । धत्तादस्मासु । अस्मासु द्रविणम् । द्रविणं ँयत् । यच्च । च भद्रम् । भद्रम् प्र । प्र णः । नो ब्रूतात् । ब्रूताद् भागधान् । भागधान् देवतास्तु । भागधानिति भाग-धान् । देवतास्विति देवतासु ॥ विष्णोः राम्ँयोः । राम्ँयोरहम् । राम्ँयोरिति राम् – योः । अहम् देवयज्यया । देवयज्यया यज्ञेन । देवयज्ययेति देव-यज्यया । यज्ञेन प्रतिष्ठाम् । प्रतिष्ठाम् गमेयम् । प्रतिष्ठामिति प्रति – स्थाम् । गमेय ए सोमस्य । सोमस्याहम् । अहम् देवयज्यया । देवयज्यया सुरेताः । देवयज्ययेति देव – यज्यया । 13 (50/58) T.S.1.6.4.4 - Kramam सुरेता रेतः । सुरेता इति सु – रेताः । रेतो धिषीय । धीषीय त्वष्ट्रः । त्वष्टुरहम् । अहम् देवयज्यया । देवयज्यया पशूनाम् । देवयज्ययेति देव-यज्यया । पशूना एं रूपम् । रूपम् पुषेयम् । पुषेयम् देवानाम् । देवानाम् पत्नीः । पत्नीरग्निः । अग्निर् गृहपतिः । गृहपतिर् यज्ञस्य ।

गृहपतिरितिं गृह - पतिः । यज्ञस्यं मिथुनम् । मिथुनम् तयोः । तयोरहम् । अहम् देवयज्यया । देवयज्यया मिथुनेन । देवयज्ययेति देव – यज्यया । मिथुनेन प्र । प्र भूयासम् । भूयासं वैदः । वेदोऽसि । असि वित्तिः । वित्तिरसि । असि विदेयं । विदेयं कर्म । न । । । । । । । । । । । । कर्मासि । असि क्रियासम् । क्रियासण् सनिः । सनिरसि । असि सनिता । सनिताऽसि । असि सनेयम् । सनेयम् घृतवन्तम् । घृतवन्तम् कुलायिनम् । घृतवन्तमिति घृत-वन्तम् । कुलायिनं एं रायः । रायस्पोषम् । पोषं एं सहस्रिणम् । सहस्रिणं वैदः । वेदो ददातु । ददातु वाजिनम् । वाजिनमिति वाजिनम् ॥ 14 (44/49) *(इन्द्रस्याह-मिन्द्रवन्तः-सोमस्याहं* देवयज्यया-चतुश्चत्वारिङ्शच्च) (A4)

T.S.1.6.5.1 - Kramam

आ प्यायताम् । प्यायताम् ध्रुवा । ध्रुवा घृतेन । घृतेन यज्ञम् यज्ञम् । यज्ञम् यज्ञम् । यज्ञम् यज्ञम् प्रति । यज्ञम् यज्ञमिति यज्ञं – यज्ञम् । प्रति देवयद्भ्यः । देवयद्भ्यः इति देवयत् – भ्यः ॥ सूर्याया ऊधः । ऊधोऽदित्याः । अदित्या उपस्थे । उपस्थ उरुधारा । उपस्थ इत्युप – स्थे ।

उरुधारा पृथिवी । उरुधारेत्युरु-धारा । पृथिवी यज्ञे । यज्ञे अस्मिन्न् । अस्मिन्नित्यस्मिन्न् ॥ प्रजापतेर् विभान् । प्रजापतेरिति प्रजा – पतेः । विभान्नाम । विभानिति वि – भान् । नाम लोकः । लोकस्तस्मिन्न् । तस्मि स्त्वा। त्वा दधामि। दधामि सह। सह यजमानेन। यजमानेन सत् । सदसि । असि सत् । सन्में । मे भूयाः । भूयाः सर्वम् । सर्वमिस । असि सर्वम् । सर्वम् मे । मे भूयाः । भूयाः पूर्णम् । पूर्णमसि । असि पूर्णम् । पूर्णम् मे । मे भूयाः । भूया अक्षितम् । अक्षितमसि । असि मा । मा मे । मे क्षेष्ठाः । न ॥ ॥ ॥ क्षेष्ठाः प्राच्याम् । प्राच्याम् दिशि । दिशि देवाः । देवा ऋत्विजः । ऋत्विजो मार्जयन्ताम् । मार्जयन्ताम् दक्षिणायाम् । दक्षिणायाम् दिशि । 15 (50/55)

T.S.1.6.5.2 - Kramam

——— ॥ ॥ मार्जयन्तामूर्ध्वायाम् । ऊर्ध्वायाम् दिशि । दिशि यज्ञः । यज्ञः सम्वथ्सरः । सम्वथ्सरो यज्ञपतिः । सम्वथ्सर इति सम् – वथ्सरः । यज्ञपतिर् मार्जयन्ताम् । यज्ञपतिरिति यज्ञ-पतिः । मार्जयन्ताम् विष्णोः । विष्णोः क्रमः । क्रमोऽसि । अस्यभिमातिहा । अभिमातिहा गायत्रेण । अभिमातिहेत्यभिमाति – हा । गायत्रेण छन्दसा । छन्दसा पृथिवीम् । पृथिवीमनु । अनु वि । वि क्रमे । क्रमे निर्भक्तः । निर्भक्तः सः । निर्भक्त इति निः – भक्तः । स यम् । यम् द्विष्मः । द्विष्मो विष्णोः । विष्णोः क्रमः । क्रमोऽसि । अस्यभिशस्तिहा । अभिशस्तिहा त्रैष्टुभेन । अभिशस्तिहेत्यभिशस्ति – हा । त्रैष्टुभेन छन्दसा । छन्दसा उन्तरिक्षम् । अन्तरिक्षमनु । अनु वि । वि क्रमे । क्रमे निर्भक्तः । निर्भेक्तः सः । निर्भेक्त इति निः – भक्तः । स यम् । यम् द्विष्मः । द्विष्मो विष्णोः । विष्णोः क्रमः । क्रमोऽसि । अस्यरातीयतः । अरातीयतो हन्ता । हन्ता जागतेन । जागतेन छन्दसा । छन्दसा तिवम् । दिवमनु । अनु वि । विक्रमे । क्रमे निर्भक्तः । निर्भक्तः सः ।

```
निर्भेक्त इति निः – भक्तः । स यम् । यम् द्विष्मः ।
द्विष्मो विष्णोः () । विष्णोः क्रमः । क्रमोऽसि । असि शत्रूयतः ।
शत्रूयतो हन्ता । शत्रूयत इति शत्रु – यतः । हन्ताऽऽनुष्टुभेन ।
आनुष्टुभेन छन्दसा । आनुष्टुभेनेत्यानु – स्तुभेन । छन्दसा दिशः ।
दिशोऽनु । अनु वि । वि क्रमे । क्रमे निर्भक्तः ।
निर्भक्तः सः । निर्भक्त इति निः – भक्तः ।
स यम् । यम् द्विष्मः । द्विष्म इति द्विष्मः ॥ 16 (79/89)
(दक्षिणाया – मन्तरिक्षमनु वि क्रमे निर्भक्तः स यं द्विष्मो विष्णो –
रेकान त्रिण्शच्च) (A5)
T.S.1.6.6.1 - Kramam
अगन्म सुवः । सुवः सुवः । सुवरगन्म । अगन्म सन्द्रशः ।
सन्दूर्शस्ते । सन्दूश इति सम् – दूशः । ते मा । मा छिथ्सि ।
छिथ्सि यत् । यत्ते । ते तपः । तपस्तस्मै । तस्मै ते । ते मा ।
माऽऽ वृक्षि । आ वृक्षि । वृक्षि सुभूः । सुभूरसि ।
सुभूरितिं सु – भूः । असि श्रेष्ठः । श्रेष्ठां रञ्मीनाम् ।
रञ्मीनामायुर्द्धाः । आयुर्द्धा असि ।
```

आयुर्खा इत्यायुः – धाः । अस्यायुः । आयुर् मे । मे धेहि । धेहि वर्चोधाः । वर्चोधा असि । वर्चोधा इति वर्चः – धाः । असि वर्चः । वर्चो मयि । मयि धेहि । धेहीदम् । इदमहम् । अहममुम् । अमुम् भातृत्वम् । भ्रातृत्व्यमाभ्यः । आभ्यो दिग्भ्यः । दिग्भ्योऽस्यै । दिग्भ्य इति दिक् – भ्यः । अस्यै दिवः । दिवोऽस्मात् । अस्मादन्तरिक्षात् । अन्तरिक्षादस्यै । अस्यै पृथिव्याः । पृथिव्या अस्मात् । अस्मादन्नाद्यात् । अन्नाद्यान्निः । अन्नाद्यादित्यन्न – अद्यात् । निर्भजामि । भजामि निर्भक्तः । निर्भक्तः सः । निर्भेक्त इति निः – भक्तः । स यम् । यम् द्विष्मः । द्विष्म इति द्विष्मः ॥ 17 (50/57) T.S.1.6.6.2 - Kramam सम् ज्योतिषा । ज्योतिषा ऽभूवम् । अभूवमैन्द्रीम् । ऐन्द्रीमावृतम् । । । ॥ । । । । अन्वावर्ते । आवृतमित्या – वृतम् । अन्वावर्ते सम् । अन्वावर्त

प्र-जया । सम् मया । मया प्रजा । प्रजा सम् । प्रजेति प्र – जा ।

। । । — — — । इत्युनु – आवर्ते । समहम् । अहम् प्रजया । प्रजया सम् । प्रजयेति

समहम् । अहर् रायः । रायस्पोषंण । पोषंण सम् । सम् मया । मया रायः । रायस्पोषः । पोषः समिद्धः । समिद्धो अग्ने । समिद्ध इति सम्-इद्धः । अग्ने मे । मे दीदिहि । दीदिहि समेद्धा । समेद्धा ते । समेद्धेति सम् – एद्धा । ते अग्ने । अग्ने दीद्यासम् । दीद्यासम् वसुमान् । वसुमान् यज्ञः । वसुमानिति वसु – मान् । यज्ञो वसीयान् । वसीयान् भूयासम् । भूयासमग्ने । अग्न आयू ्षि । आयू ्षि पवसे । पवस आ । आ सुव । सुवोर्जम् । ऊर्जमिषम् । इषम् च । च नः । न इति नः ॥ आरे बाधस्व । बाधस्व दुच्छुनाम् । दुच्छुनामिति दुच्छुनाम् ॥ अग्ने पवस्व । पवस्व स्वपाः । स्वपा अस्मे । स्वपा इति सु – अपाः । अस्मे वर्चः । अस्मे इत्यस्मे । वर्चः सुवीर्यम् । सुवीर्यमिति सु – वीर्यम् ॥ 18 (50/59) T.S.1.6.6.3 - Kramam दधत् पोषम् । पोषं एं रियम् । रियम् मियं । मयीति मियं ॥ अग्ने गृहपते । गृहपते सुगृहपतिः । गृहपत इति गृह – पते । सुगृहपतिरहम् । सुगृहपतिरिति सु – गृहपतिः । अहम् त्वया । त्वया गृहपतिना । गृहपतिना भूयासम् । गृहपतिनेति गृह – पतिना ।

भूयास ए सुगृहपतिः । सुगृहपतिर् मया । सुगृहपतिरिति सु – गृहपतिः । मया त्वम् । त्वम् गृहपतिना । गृहपतिना भूयाः । गृहपतिनेति गृह – पतिना । भूयाः शतम् । शत्र हिमाः । आ शासे । शासे तन्तवे । तन्तवे ज्योतिष्मतीम् । ज्योतिष्मतीम् ताम् । तामाशिषम् । आशिष मा । आशिषमित्या – शिषम् । आ शासे । शासेऽमुष्मै । अमुष्मै ज्योतिष्मतीम् । ज्योतिष्मतीम् कः । कस्त्वा । त्वा युनिक । युनिक सः । स त्वा । त्वा वि । वि मुञ्चतु । मुञ्चत्वग्ने । अग्ने व्रतपते । व्रतपते व्रतम् । व्रतपत इति व्रत-पते । व्रतमचारिषम् । अचारिषम् तत् । तदंशकम् । अशकम् तत् । तन्मे । मेऽराधि । अराधि यज्ञः । यज्ञो बभूव । बभूव सः । स आ । आ बभ्व। 19 (50/58) T.S.1.6.6.4 - Kramam बभूव सः । स प्र । प्र जंज्ञे । जज्ञे सः । स वावृधे । वावृध इति वावृधे ॥ स देवानाम् । देवानामधिपतिः । अधिपतिर् बभूव ।

अधिपतिरित्यधि – पतिः । बभूव सः । सो अस्मान् । अस्मार् अधिपतीन् । अधिपतीन् करोतु । अधिपतीनित्यधि-पतीन् । करोतु वयम् । वय स्याम । स्याम पतयः । पतयो रयीणाम् । रयीणामिति रयीणाम् ॥ गोमां अग्ने । गोमानिति गो – मान् । अग्नेऽविमान् । अविमां एं अश्वी । अविमानित्यविं – मान् । अश्वी यज्ञः । यज्ञो नृवथ्संखा। नृवथ्संखा सदम्। नृवथ्सखेति नृवत् – सखा। सदमित् । इदप्रमृष्यः । अप्रमृष्य इत्यप्र – मृष्यः ॥ इडावा ए एषः । इंडावानितीडा – वान् । एषो असुरः । असुर प्रजावान् । प्रजावान् दीर्घः । प्रजावानिति प्रजा – वान् । दीर्घो रियः । रियः पृथुबुद्ध्नः । पृथुबुद्ध्नः सभावात्र् । पृथुबुद्ध्न इति पृथु – बुद्धनः । सभावानिति सभा – वान् ॥ 20 (35/43) (द्विष्पः-सुवीर्यं एं-स आ-पञ्चत्रिं एशच्च) (A6) <u>T.S.1.6.7.1 - Kramam</u> यथा वै । वै संमृतसोमा । समृतसोमा एवम् । समृतसोमा इति समृत – सोमाः । एवं वै । वा एते । एते समृतयज्ञाः । समृतयज्ञा यत् । समृतयज्ञा इति समृत – यज्ञाः । यद् दर्.शपूर्णमासौ ।

दर्.शपूर्णमासौ कस्य । दर्.शपूर्णमासाविति दर्.श – पूर्णमासौ । कस्य वा । वाऽह । अह देवाः । देवा यज्ञम् । यज्ञमागच्छन्ति । आगच्छन्ति कस्य । आगच्छन्तीत्या-गच्छन्ति । कस्य वा । वा न । न बहूनाम् । बहूनां यजमानानाम् । यजमानानां यः । यो वै । वै देवताः । देवताः पूर्वः । पूर्वः परिगृह्णाति । परिगृह्णाति सः । परिगृह्णातीति परि – गृह्णाति ॥ स एनाः । एनाः श्वः । श्वो भूते । भूते यजते । यजत एतत् । एतद् वै । वै देवानाम् । देवानामायतनम् । आयतनं यत् । आयतनमित्या – यतनम् । यदाहवनीयः । आहवनीयोन्तरा । आहवनीय इत्या – हवनीयः । अन्तराऽग्नी । अग्नी पश्रानाम् । अग्नी इत्यग्नी । पश्रानाम् गार्.हपत्यः । गार्.हंपत्यो मनुष्याणाम् । गार्.हंपत्य इति गार्.हं – पत्यः । मन्ष्याणामन्वाहार्यपचनः । अन्वाहार्यपचनः पितृणाम् । अन्वाहार्यपचन इत्यन्वाहार्य – पचनः । पितृणामग्निम् । अग्निम् गृह्णाति । गृह्णाति स्वे । स्व एव । एवायतने । आयतने देवताः । आयतन इत्या – यतने । देवताः परि । परि गृह्णाति । 21 (50/61)

T.S.1.6.7.2 - Kramam

गृह्णाति ताः। ताः श्वः। श्वो भूते। भूते यजते। यजते व्रतेन। व्रतेन वै । वै मेद्ध्यः । मेद्ध्योऽग्निः । अग्निर् व्रतपतिः । व्रतपतिर् ब्राह्मणः । व्रतपतिरितिं व्रत – पतिः । ब्राह्मणों व्रतभृत् । व्रतभृद् व्रतम् । व्रतभृदिति व्रत – भृत् । व्रतमुपैष्यन् । उपैष्यन् ब्रूयात् । उपैष्यन्नित्युप – एष्यन् । ब्रूयादग्ने । अग्ने व्रतपते । व्रतपते व्रतम् । व्रतपत इति व्रत – पते । व्रतम् चरिष्यामि । चरिष्यामीति । इत्यग्निः । अग्निर् वै । वै देवानाम् । देवानां व्वतपतिः । व्रतपतिस्तस्मै । व्रतपतिरिति व्रत – पतिः । तस्मा एव । एव प्रतिप्रोच्य । प्रतिप्रोच्य व्रतम् । प्रतिप्रोच्येति प्रति – प्रोच्य । व्रत मा । आ लभते । लभते बर्.हिषा । बर्.हिषा पूर्णमासे । पूर्णमासे व्रतम् । पूर्णमास इति पूर्ण – मासे । व्रतमुपं । उपैति । एति वथ्सैः । वथ्सैरमावास्यायाम् । अमावास्यायामेतत् । अमावास्यायामित्यमा – वास्यायाम् । एतब्हि । ह्येतयोः । एतयोरायतनम् । आयतनमुपस्तीर्यः । आयतनमित्या – यतनम् । उपस्तीर्यः पूर्वः । उपस्तीर्य इत्युप – स्तीर्यः । पूर्वश्च । चाग्निः ।

```
अग्निरपरः । अपरश्च । चेति । इत्याहुः । आहुर् मनुष्याः ।
मनुष्या इत् । 22 (50/60)
T.S.1.6.7.3 - Kramam
इतु । न्वै । वा उपस्तीर्णम् । उपस्तीर्णमिच्छन्ति ।
उपस्तीर्णमित्यूप – स्तीर्णम् । इच्छन्ति किम् । किमु ।
उ देवाः । देवा येषाम् । येषाम् नवावसानम् । नवावसानमुप ।
नवावसानमितिनव – अवसानम् । उपास्मिन्न् । अस्मिञ्छ्वः ।
श्वो यक्ष्यमाणे । यक्ष्यमाणे देवताः । देवता वसन्ति । वसन्ति यः ।
य एवम् । एवं वैद्वान् । विद्वानिग्नम् । अग्निमुपस्तृणाति ।
उपस्तृणाति यजमानेन । उपस्तृणातीत्युप – स्तृणाति । यजमानेन
ग्राम्याः । ग्राम्याश्च । च पशवः । पशवोऽवरुद्ध्याः । अवरुद्ध्या
आरण्याः । अवरुद्ध्या इत्यव – रुद्ध्याः । आरण्याश्च । चेति ।
इत्याहुः । आहुर् यत् । यद् ग्राम्यान् । ग्राम्यानुपवसति । उपवसति
तेन । उपवसतीत्युप – वसति । तेन ग्राम्यान् । ग्राम्यानव । अव
रुन्धे । रुन्धे यत् । यदारण्यस्य । आरण्यस्याञ्नाति । अञ्नाति तेन ।
तेनारण्यान् । आरण्यान्. यत् । यदनाश्वान् । अनाश्वानुपवसेत् ।
```

T.S.1.6.7.4 - Kramam

वा आरण्यम् । आरण्यमिन्द्रियम् । इन्द्रियमेव । एवात्मन्न् । आत्मन् धत्ते । धत्ते यत् । यदनाश्वान् । अनाश्वानुपवसेत् । उपवसेत् क्षोधुकः । उपवसेदित्युप – वसेत् । क्षोधुकः स्यात् । स्याद् यत् । यदेशनीयात् । अश्नीयाद् रुद्रः । रुद्रोऽस्य । अस्य पशून् । पशूनभि । अभि मन्येत । मन्येतापः । अपोऽञ्चाति । अञ्चाति तत् । तन्न । नेव । इवाशितम् । अशितम् न । नेव । इवानशितम् । अनिशतम् न । न क्षोधुकः । क्षोधुको भवति । भवति न । नास्य । अस्य रुद्रः । रुद्रः पशून् । पशूनभि । अभि मन्यते । मन्यते वज्रः । वज्रो वै। वै यज्ञः। यज्ञः क्षुत्। क्षुत् खलुं। खलु वै। वै मनुष्यस्य । मनुष्यस्य भ्रातृव्यः । भ्रातृव्यो यत् । यदनाश्वान् । अनाश्वानुपवसंति । उपवसंति वज्रेण । उपवसतीत्युप – वसंति ।

वजेणैव। एव साक्षात् ()। साक्षात् क्षुधम्। साक्षादिति स – अक्षात् । क्षुधम् भ्रातृव्यम् । भ्रातृव्य ए हन्ति । हन्तीति हन्ति ॥ **24** (**53/56**) (परि-मनुष्या-इन्द्रिय-साक्षात्-त्रीणि च) (८७७) T.S.1.6.8.1 - Kramam यो वै । वै श्रद्धाम् । श्रद्धामनारभ्य । श्रद्धामिति श्रत् – धाम् । ा । । अनारभ्य यज्ञेन । अनारभ्येत्यना – रभ्य । यज्ञेन यजते । यजते न । नास्य । अस्येष्टाय । इष्टाय श्रत् । श्रद् दंधते । दधतेऽपः । अपः प्र । प्रणयति । नयति श्रद्धा । श्रद्धा वै । श्रद्धेति श्रत् – धा । वा आपः । आपः श्रद्धाम् । श्रद्धामेव । श्रद्धामिति श्रत् – धाम् । एवारभ्यं । उभयेऽस्य । अस्य देवमनुष्याः । देवमनुष्या इष्टाय । देवमनुष्या इति देव – मनुष्याः । इष्टाय श्रत् । श्रद् दधते । दधते तत् । तदाहुः । आहुरति । अति वै । वा एताः । एता वर्त्रम् । वर्त्रम् नेदन्ति । नेदन्त्यति । अति वाचम् । वाचम् मनः । मनो वाव । वावैताः ।

एता न । नाति । अति नेदन्ति । नेदन्तीति । इति मनसा । मनसा प्र । प्रणयति । नयतीयम् । इयं ँवै । वै मनः । मनोऽनया । **25** (**50/56**) T.S.1.6.8.2 - Kramam अनयैव । एवैनाः । एनाः प्र । प्रणयति । नयत्यस्कन्नहविः । अस्कन्नहिवर् भवति । अस्कन्नहिवरित्यस्कन्न – हिवः । भवति यः । य एवम् । एवं वैद । वेद यज्ञायुधानि । यज्ञायुधानि सम् । यज्ञायुधानीति यज्ञ – आयुधानि । सम्भरति । भरति यज्ञः । यज्ञो वै । वै यज्ञायुधानि । यज्ञायुधानि यज्ञम् । यज्ञायुधानीति यज्ञ – आयुधानि । यज्ञमेव । एव तत् । तथ् सम् । सम्भरित । भरति यत् । यदेकमेकम् । एकमेक ए सम्भरेत् । एकमेकमित्येकं – एकम् । सम्भरेत् पितृदेवत्यानि । सम्भरेदिति सं – भरेत् । पितृदेवत्यानि स्युः । पितृदेवत्यानीति पितृ–देवत्यानि । स्युर् यत् । यथ् सह । सह सर्वाणि । सर्वाणि मानुषाणि । मानुषाणि हेर्हे । हेर्हे सम् । हेर्हे इति हे – हे । सम्भरति । भरति याज्यानुवाक्ययोः । याज्यानुवाक्ययोरेव । याज्यानुवाक्ययोरिति याज्या – अनुवाक्ययोः । एव रूपम् । रूपम् करोति । करोत्यथों ।

अथो मिथुनम् । अथो इत्यथो । मिथुनमेव । एव यः । यो वै । वै दशं । दशं यज्ञायुधानि । यज्ञायुधानि वेदं । यज्ञायुधानीति यज्ञ – आयुधानि । वेदमुखतः । मुखतोऽस्य । अस्य यज्ञः । यज्ञः कल्पते । कल्पते स्फ्यः । स्फ्यश्च । 26 (50/60) T.S.1.6.8.3 - Kramam च कपालानि । कपालानि च । चाग्निहोत्रहवणी । अग्निहोत्रहवणी च । अग्निहोत्रहवणीत्यंग्निहोत्र – हवनी । च शूर्पम् । शूर्पम् च । च कृष्णाजिनम् । कृष्णाजिनम् च । कृष्णाजिनमिति कृष्ण – अजिनम् । च राम्या । राम्या च । चोलूखलम् । उलूखंलम् च । च मुसंलम् । मुसंलम् च । च दृषत् । दृषच्चं । चोपला । उपला च । चैतानि । एतानि वै । वै दशं । दशं यज्ञायुधानि । यज्ञायुधानि यः । यज्ञायुधानीति यज्ञ-आयुधानि । य एवम् । एवं ँवेदं । वेदं मुखतः । मुखतोऽस्य । अस्य यज्ञः । यज्ञः कल्पते । कल्पते यः । यो वै । वै देवेभ्यः । देवेभ्यः प्रतिप्रोच्य । प्रतिप्रोच्य यज्ञेन । प्रतिप्रोच्येति प्रति – प्रोच्य । यज्ञेन यजते । यजते जुषन्ते । जुषन्तेऽस्य । अस्य देवाः ।

देवा हव्यम् । हव्यण् हिवः । हिवर् निरुप्यमाणम् । निरुप्यमाणमिभि । निरुप्यमाणमिति निः – उप्यमानम् । अभि मन्त्रयेत । मन्त्रयेताग्निम् । निरुप्यमाणमिति निः – उप्यमानम् । अभि मन्त्रयेत । मन्त्रयेताग्निम् । ज्ञग्निण् होतारम् । होतारमिह । इह तम् । तण् हुवे । हुव इति । इति देवेभ्यः । 27 (50/55)

T.S.1.6.8.4 - Kramam

देवेभ्य एव। एव प्रतिप्रोच्य। प्रतिप्रोच्य यज्ञेन। प्रतिप्रोच्येति प्रति – प्रोच्य । यज्ञेन यजते । यजते जुषन्ते । जुषन्तेऽस्य । अस्य देवाः । देवा हव्यम् । हव्यमेषः । एष वै । वै यज्ञस्य । यज्ञस्य ग्रहः । ग्रहो गृहीत्वा । गृहीत्वैव । एव यज्ञेन । यज्ञेन यजते । यजते । । । । । । तदुदित्वा । उदित्वा वाचम् । वाचं यच्छति । यच्छति यज्ञस्य । यज्ञस्य धृत्यै । धृत्या अथो । अथो मनसा । अथो इत्यथो । मनसा वै । वै प्रजापतिः । प्रजापतिर् यज्ञम् । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । यज्ञमतनुत । अतनुत मनसा । मनसैव । एव तत् । तद् यज्ञम् । यज्ञम् तनुते । तनुते रक्षसाम् । रक्षसामनन्ववचाराय । अनन्ववचाराय यः । अनन्ववचारायेत्यननु – अवचाराय । यो वै । वै यज्ञम् ।

यज्ञं योगे । योग आगते । आगते युनक्ति । आगत इत्या-गते । युनिक युङ्के । युङ्के युञ्जानेषु । युञ्जानेषु कः । कस्त्वा । त्वा युनिक । युनिक सः । स त्वा । त्वा युनकु () । युनिक्त्वित । इत्याह । आह प्रजापतिः । प्रजापतिर् वै । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । वै कः । कः प्रजापतिना । प्रजापतिनैव । प्रजापति नेति प्रजा – पतिना । एवैनम् । एनं युनिक्त । युनिक युङ्के । युङ्के युञ्जानेषु । युञ्जानेष्विति युञ्जानेषु ॥ 28 (61/68) (वैमनः-स्फ्य-इति-युनक्त्वे-कादश च) (AÉ8) T.S.1.6.9.1 - Kramam प्रजापतिर् यज्ञान् । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । यज्ञानसृजत । असृजताग्निहोत्रम् । अग्निहोत्रम् च । अग्निहोत्रमित्यग्नि – होत्रम् । चाग्निष्टोमम् । अग्निष्टोमम् च । अग्निष्टोममित्यग्नि – स्तोमम् । च पौर्णमासीम् । पौर्णमासीम् च । पौर्णमासीमितिं पौर्ण-मासीम् । चोक्थ्यम् । उक्थ्यम् च । चामावास्याम् । अमावास्याम् च । अमावास्यामित्यमा – वास्याम् । चातिरात्रम् । अतिरात्रम् च । अतिरात्रमित्यति – रात्रम् । च तान् । तानुत् । उदमिमीत ।

```
अमिमीत यावत् । यावदिग्निहोत्रम् । अग्निहोत्रमासीत् ।
अग्निहोत्रमित्यग्नि – होत्रम् । आसीत् तावात्न् । तावानग्निष्टोमः ।
अग्निष्टोमो यावती । अग्निष्टोम इत्यग्नि – स्तोमः ।
यावती पौर्णमासी । पौर्णमासी तावान् । पौर्णमासीति पौर्ण-मासी ।
तावानुकथ्यः । उक्थ्यो यावती । यावत्यमावास्या । अमावास्या
तावान् । अमावास्येत्यमा – वास्या । तावानतिरात्रः । अतिरात्रो यः ।
अतिरात्र इत्यति – रात्रः । य एवम् । एवं ँविद्वान् । विद्वानिग्निहोत्रम् ।
अग्निहोत्रम् जुहोति । अग्निहोत्रमित्यग्नि-होत्रम् । जुहोति यावत् ।
यावदग्निष्टोमेन । अग्निष्टोमेनोपाप्नोति ।
अग्निष्टोमेनेत्यग्नि – स्तोमेन । उपाप्नोति तावत् ।
उपाप्नोतीत्युप – आप्नोति । तावदुप । उपाप्नोति । आप्नोति यः ।
य एवम् । एवं वैद्वान् । विद्वान् पौर्णमासीम् । पौर्णमासीं यजते ।
पौर्णमासीमिति पौर्ण – मासीम् । यजते यावत् । यावदुक्थ्येन ।
उक्थ्येनोपाप्नोति । उपाप्नोति तावत् ।
उपाप्नोतीत्युप - आप्नोति । 29 (50/66)
```

<u>T.S.1.6.9.2 - Kramam</u>

तावदुप । उपाप्नोति । आप्नोति यः । य एवम् । एवं वैद्वान् । विद्वानमावास्याम् । अमावास्यां यजते । । । ॥ । । । । । अमावास्यामित्यमा – वास्याम् । यजते यावत् । यावदतिरात्रेण । अतिरात्रेणोपाप्नोति । अतिरात्रेणेत्यति – रात्रेण । उपाप्नोति तावत् । उपाप्नोतीत्युप – आप्नोति । तावदुप । उपाप्नोति । आप्नोति परमेष्ठिनः । परमेष्ठिनो वै । वा एषः । एष यज्ञः । यज्ञोऽग्रें । अग्र आसीत् । आसीत् तेन । तेन सः । स परमाम् । परमाम् काष्ठाम् । काष्ठांमगच्छत् । अगच्छत् तेनं । तेनं प्रजापतिम् । प्रजापतिम् निरवासाययत् । प्रजापतिमितिं प्रजा – पतिम् । निरवासाययत् तेन । निरवासाययदिति निः – अवासाययत् । तेन प्रजापतिः । प्रजापतिः परमाम् । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । परमाम् काष्टाम् । काष्ठामगच्छत् । अगच्छत् तेन । तेनेन्द्रम् । इन्द्रम् निरवासाययत् । निरवासाययत् तेन । निरवासाययदिति निः-अवासाययत् । तेनेन्द्रः । इन्द्रः परमाम् । परमाम् काष्ठाम् । काष्ठामगच्छत् । अगच्छत् तेन । तेनाग्नीषोमौ । अग्नीषोमौ निरवासाययत् ।

अग्नीषोमावित्यग्नी - सोमौ । निरवासाययत् तेन । निरवासाययदिति - । निरवासाययदिति - । निरवासाययदिति - । निरवासाययत् । तेनाग्नीषोमौ । अग्नीषोमौ परमाम् । - । अग्नीषोमावित्यग्नी - सोमौ । परमाम् काष्ठाम् । काष्ठामगच्छताम् । अगच्छतां यः । य एवम् । 30 (50/60)

T.S.1.6.9.3 - Kramam

एवं विद्वान् । विद्वान् दर्.शपूर्णमासौ । दर्.शपूर्णमासौ यजते । दर्.शपूर्णमासाविति दर्.श-पूर्णमासौ । यजते परमाम् । परमामेव । एव काष्ठाम् । काष्ठाम् गच्छति । गच्छति यः । यो वै । वै प्रजातेन । प्रजातेन यज्ञेन । प्रजातेनेति प्र-जातेन । यज्ञेन यजते । यजते प्र । प्र प्रजया । प्रजया पशुभिः । प्रजयेति प्र – जया । पशुभिर् मिथुनैः । पशुभिरितिं पशु-भिः । मिथुनैर् जायते । जायते द्वादंश । द्वादेश मासाः । मासाः सम्वथ्सरः । सम्वथ्सरो द्वादेश । सम्वथ्सर इति सं – वथ्सरः । द्वादंश द्वन्द्वानि । द्वन्द्वानि दर्.शपूर्णमासयोः । द्वन्द्वानीति द्वम् –द्वानि । दर्.शपूर्णमासयोस्तानि । दर्.शपूर्णमासयोरिति दर्.श – पूर्णमासयोः । तानि सम्पाद्यानि । सम्पाद्यानीति । सम्पाद्यानीति सम् – पाद्यानि । इत्याहुः ।

आहुर् वथ्सम् । वथ्सम् च । चोपावसृजित । उपावसृजत्युखाम् । उपावसृजतीत्युप – अवसृजित । उखाम् च । चाधि । जिथि श्रयति । श्रयत्यव । अव च । च हिन्ते । हिन्ते दृषदौ । दृषदौ च । च समाहिन्ते । समाहन्त्यिधे । समाहन्तीति सम् – आहिन्ते । अधि च । च वपते । वपते कपालािन । कपालािन च । चोप । उप दधाित । दधाित पुरोडाञ्गम् । पुरोडाञ्गम् च । चािधश्रयति । 31 (50/60)

<u>T.S.1.6.9.4 - Kramam</u>

अधिश्रयत्याज्यम् । अधिश्रयतीत्यधि – श्रयति । आज्यम् च ।

च स्तम्बयजुः । स्तम्बयजुश्च । स्तम्बयजुरिति स्तम्ब – यजुः ।

च हरित । हरत्यभि । अभि च । च गृह्णाति । गृह्णाति वेदिम् ।

वेदिम् च । च पिरगृह्णाति । पिरगृह्णाति पत्नीम् । पिरगृह्णातीित

पिर – गृह्णाति । पत्नीम् च । च सम् । सम् नह्यति । नह्यति

पोरे – गृह्णाति । पत्नीम् च । च सम् । सम् नह्यति । नह्यति

पोरे – गृह्णाति । प्रोक्षणीश्च । प्रोक्षणीरिति प्र – उक्षणीः । चासादयति ।

आसादयत्याज्यम् । आसादयतीत्या – सादयति । आज्यम् च ।

चैतानि । एतानि वै । वै द्वादश । द्वादश द्वन्द्वानि । द्वन्द्वानि दर्.शपूर्णमासयोः । द्वन्द्वानीतिद्वम् – द्वानि । दर्.शपूर्णमासयोस्तानि । दर्.शपूर्णमासयोरितं दर्.श – पूर्णमासयोः । तानि यः । य एवम् । एव एव सम्पाद्य । सम्पाद्य यजते । सम्पाद्येति सम् – पाद्य । यजते प्रजातेन । प्रजातेनैव । प्रजातेनेति प्र – जातेन । एव यज्ञेन । यज्ञेन यजते। यजते प्र। प्र प्रजया। प्रजया पशुभिः। प्रजेयेति प्र – जया । पशुभिर् मिथुनैः । पशुभिरितिं पशु – भिः । मिथुनैर् जायते । जायत इति जायते ॥ 32 (40/51) (उक्थ्येनोपाप्नोत्य-गच्छतां "यः- पुरोडाशं-चत्वारि*्*शच्च) (A9) T.S.1.6.10.1 - Kramam धुवोऽसि । असि धुवः । धुवोऽहम् । अह्य सजातेषु । सजातेषु भूयासम् । सजातेष्विति स – जातेषु । भूयासमिति । इत्याह । आह ध्रुवान् । ध्रुवानेव । एवैनान् । एनान् कुरुते । कुरुत उग्रः । उग्रोऽसि । अस्युग्रः । उग्रोऽहम् । अह्यं संजातेषु । सजातेषु भूयासम् । सजातेष्विति स–जातेषु । भूयासमिति । इत्याह । आहाप्रतिवादिनः । अप्रतिवादिन एव । अप्रतिवादिन इत्यप्रति – वादिनः । एवैनान् ।

T.S.1.6.10.2 - Kramam

एवैनम्। एनं युनित । युनित यज्ञस्य । यज्ञस्य वै। वै समृद्धेन ।
समृद्धेन देवाः । समृद्धेनेति सं – ऋद्धेन । देवाः सुवर्गम् । सुवर्ग
लोकम् । सुवर्गमिति सुवः–गम् । लोकमायत्र् । आयन्. यज्ञस्य ।
यज्ञस्य व्यृद्धेन । व्यृद्धेनासुरान् । व्यृद्धेनेति वि – ऋद्धेन । असुरान्
परा । परा ऽभावयत्र् । अभावयन्. यत् । यन्मे । मे अग्ने । अग्ने
अस्य । अस्य यज्ञस्य । यज्ञस्य रिष्यात् । रिष्यादिति । इत्याह । आह
यज्ञस्य । यज्ञस्य व । एव तत् । तथ् समृद्धेन । समृद्धेन यजमानः ।

समृद्धेनेति सम् – ऋद्धेन । यजमानः सुवर्गम् । सुवर्गं लोकम् । सुवर्गमिति सुवः-गम् । लोकमेति । एति यज्ञस्य । यज्ञस्य व्यृद्धेन । व्यृद्धेन भ्रातृव्यान् । व्यृद्धेनेति वि – ऋद्धेन । भ्रातृव्यान् परा । परा भावयति । भावयत्यग्निहोत्रम् । अग्निहोत्रमेताभिः । अग्निहोत्रमित्यग्नि – होत्रम् । एताभिर् व्याहृतीभिः । व्याहृतीभिरुपं । व्याहृतीभिरिति व्याहृति – भिः । उपसादयेत् । सादयेद् यज्ञमुखम् । यज्ञमुखं वै। यज्ञमुखमिति यज्ञ – मुखम्। वा अग्निहोत्रम्। अग्निहोत्रम् ब्रह्मं । अग्निहोत्रमित्यंग्नि – होत्रम् । ब्रह्मैताः । एता व्याहतयः । व्याहतयो यज्ञमुखे । व्याहतय इति वि – आहतयः । यज्ञमुख एव । यज्ञमुख इति यज्ञ – मुखे । एव ब्रह्म । ब्रह्म कुरुते । 34 (50/62)

T.S.1.6.10.3 - Kramam

कुरुते सम्वथ्सरे । सम्वथ्सरे पर्यागते । सम्वथ्सर इति सं – वथ्सरे । पर्यागत एताभिः । पर्यागत इति परि – आगते । एताभिरेव । एवोप । उपसादयेत् । सादयेद् बह्मणा । ब्रह्मणैव । एवोभयतः । उभयतः सम्वथ्सरम् । सम्वथ्सरम् परि ।

सम्वथ्सरमिति सं – वथ्सरम् । परि गृह्णाति । गृह्णाति दर्.रापूर्णमासौ । दर्.रापूर्णमासौ चांतुर्मास्यानि । दर्.शपूर्णमासावितिं दर्.श – पूर्णमासौ । चातुर्मास्यान्यालभमानः । चातुर्मास्यानीति चातुः – मास्यानि । आलभमान एताभिः । आलभमान इत्या – लभमानः । एताभिर् व्याहृतीभिः । व्याहृतीभिर्. हवी एषि । व्याहतीभिरिति व्याहति – भिः । हवी एष्या । आसादयेत् । सादयेद् यज्ञमुखम् । यज्ञमुखं वै । यज्ञमुखमितिं यज्ञ – मुखम् । वै दर्. शपूर्णमासौ । दर्. शपूर्णमासौ चातुर्मास्यानि । दर्.शपूर्णमासावितिं दर्.श- पूर्णमासौ । चातुर्मास्यानि ब्रह्म । चातुर्मास्यानीति चातुः - मास्यानि । ब्रह्मैताः । एता व्याहतयः । व्याहतयो यज्ञमुखे । व्याहतय इति वि – आहतयः । यज्ञमुख एव । यज्ञमुख इति यज्ञ – मुखे। एव ब्रह्मं। ब्रह्मं कुरुते। कुरुते सम्वथ्सरे । सम्वथ्सरे पर्यागते । सम्वथ्सर इति सम्-वथ्सरे । पर्यागत एताभिः । पर्यागत इति परि – आगते । एताभिरेव । एवा । आ सांदयेत् । सादयेद् ब्रह्मणा । ब्रह्मणैव । एवोभयतः । उभयतः

सम्बंध्सरम् । सम्बंध्सरम् परि । सम्बंध्सरमिति सम्-वध्सरम् ।

परि गृह्णाति । गृह्णाति यत् । यद् वै । वै यज्ञस्य । यज्ञस्य साम्ना ।

॥ ॥ — — ।

साम्ना क्रियते । क्रियते राष्ट्रम् । राष्ट्रं यज्ञस्य । 35 (50/65)

T.S.1.6.10.4 - Kramam

यज्ञस्याशीः । आशीर् गच्छति । आशीरित्या – शीः । गच्छति यत् । यदुचा । ऋचा विशम् । विशं यज्ञस्य । यज्ञस्याशीः । आशीर् गच्छति । आशीरित्या – शीः । गच्छत्यथं । अथं ब्राह्मणः । ब्राह्मणो उनाशीर्केण । अनाशीर्केण यज्ञेन । यज्ञेन यजते । यजते सामिधेनीः । सामिधेनीरनुवक्ष्यन्न् । सामिधेनीरितं साम् – इधेनीः । अनुवक्ष्यन्नेताः । अनुवक्ष्यन्नित्यनु – वक्ष्यन्न् । एता व्याहतीः । ्रा । । । । । । । । । । । । । । । । याहतीः । पुरस्ताद् दध्यात् । व्याहतीरिति वि – आहतीः । पुरस्ताद् दध्यात् । दध्याद् ब्रह्म । ब्रह्मैव । एव प्रतिपदम् । प्रतिपदम् कुरुते । प्रतिपदमिति प्रति – पदम् । कुरुते तथा । तथा ब्राह्मणः । ब्राह्मणः साशीर्केण। साशीर्केण यज्ञेन। साशीर्केणेति स – आशीर्केण। यज्ञेन यजते । यजते यम् । यम् कामयेत । कामयेत यजमानम् ।

यजमानम् भातृव्यम् । भ्रातृव्यमस्य । अस्य यज्ञस्य । यज्ञस्याञीः । आशीर् गच्छेत् । आशीरित्या – शीः । गच्छेदिति । इति तस्य । तस्यैताः । एता व्याहृतीः । व्याहृतीः पुरोनुवाक्यायाम् । व्याहृतीरिति वि – आहृतीः । पुरोनुवाक्यायाम् दध्यात् । पुरोनुवाक्यायामिति पुरः-अनुवाक्यायाम् । दध्याद् भ्रातृव्यदेवत्या । भ्रातृव्यदेवत्या वै । भ्रातृव्यदेवत्येति भ्रातृव्य – देवत्या । वै पुरोनुवाक्या । पुरोनुवाक्या भातृंव्यम् । पुरोनुवाक्येति पुरः – अनुवाक्या । भ्रातृव्यमेव । एवास्य । अस्य यज्ञस्य । यज्ञस्याशीः । 36 (50/62) T.S.1.6.10.5 - Kramam आशीर् गच्छति । आशीरित्या – शीः । गच्छति यान् । यान कामयेत । कामयेत यजमानान् । यजमानान्थ् समावती । समावत्येनान् । एनान्. यज्ञस्य । यज्ञस्याशीः । आशीर् गच्छेत् । आशीरित्या – शीः । गच्छेदिति । इति तेषाम् । तेषामेताः । एता व्याहृतीः । व्याहृतीः पुरोऽनुवाक्यायाः । व्याहृतीरिति वि – आहृतीः । पुरोनुवाक्यांया अर्द्धर्चे । पुरोनुवाक्यांया इति पुरः – अनुवाक्यायाः । अर्द्धर्च एकाम् । अर्द्धर्च इत्यर्द्ध – ऋचे ।

एकाम् दद्ध्यात् । दद्ध्याद् याज्यायै । याज्यायै पुरस्तात् । पुरस्तादेकाम् । एकां ँयाज्यायाः । याज्याया अर्द्धर्चे । अर्द्धर्च एकाम् । अर्द्धर्च इत्यर्द्ध – ऋचे । एकाम् तथा । तथैनान् । एनान्थ् समावती । समावती यज्ञस्य । यज्ञस्याशीः । आशीर् गच्छति । आशीरित्या – शीः । गच्छति यथा । यथा वै । वै पर्जन्यः । पर्जन्यः सुवृष्टम् । सुवृष्टं वर्.षति । सुवृष्टमिति सु – वृष्टम् । वर्.षत्येवम् । एवं यज्ञः । यज्ञो यजमानाय । यजमानाय वर्.षति । वर्.षति स्थलया । स्थलयोदकम् । उदकम् परिगृह्णन्ति । परिगृह्णन्त्याशिषा । परिगृह्णन्तीति परि – गृह्णन्ति । आशिषां यज्ञम् । आशिषेत्या – शिषा । यज्ञं यजमानः । यजमानः परि । परि गृह्णाति । गृह्णाति मनः । मनोऽसि । असि प्राजापत्यम् । प्राजापत्यम् मनसा । प्राजापत्यमिति प्राजा – पत्यम् । 37 (50/61) T.S.1.6.10.6 - Kramam मनसा मा। मा भूतेन। भूतेना। आ विशा विशेति। इत्याह। आह मनः । मनो वै । वै प्राजापत्यम् । प्राजापत्यम् प्राजापत्यः ।

प्राजापत्यमिति प्राजा – पत्यम् । प्राजापत्यो यज्ञः । प्राजापत्य इति प्राजा – पत्यः । यज्ञो मनः । मन एव । एव यज्ञम् । यज्ञमात्मन् । आत्मन् धत्ते । धत्ते वाक् । वागसि । अस्यैन्द्री । ऐन्द्री सपत्रक्षयणी । सपत्रक्षयणी वाचा । सपत्रक्षयणीति सपत्र – क्षयणी । वाचा मा । मेन्द्रियेण । इन्द्रियेणा । आ विश । विशेति । इत्याह । आहैन्द्री । ऐन्द्री वै । वै वाक् । वाग् वाचम् । वाचमेव । एवैन्द्रीम् । ऐन्द्रीमात्मन् । आत्मन् धत्ते । धत्त इति धत्ते ॥ 38 (36/39) (तेनै-व ब्रह्म- राष्ट्र-मेवास्य यज्ञस्य-प्राजापत्य ५-षट्त्रिंश्याच्ये) (A10) T.S.1.6.11.1 - Kramam यो वै । वै सप्तदशम् । सप्तदशम् प्रजापतिम् । सप्तदशमिति सप्त – दशम् । प्रजापतिं यज्ञम् । प्रजापतिमिति प्रजा – पतिम् । यज्ञमन्वायत्तम् । अन्वायत्तं वैद । अन्वायत्तमित्यनु – आयत्तम् । वेद प्रति । प्रति यज्ञेन । यज्ञेन तिष्ठति । तिष्ठति न । न यज्ञात् । यज्ञाद् भ्रज्ञाते । भ्रज्ञात आ । आ श्रावय । श्रावयेति । इति चतुरक्षरम् ।

चतुरक्षरमस्तु । चतुरक्षरमिति चतुः – अक्षरम् । अस्तु श्रौषट् ।

श्रौषडिति । इति चतुरक्षरम् । चतुरक्षरं यज । चतुरक्षरमिति चतुः – अक्षरम् । यजेति । इति द्व्यक्षरम् । द्व्यक्षरं ँये । द्व्यंक्षरमिति द्वि – अक्षरम् । ये यजामहे । यजामह इति । इति पञ्चाक्षरम् । पञ्चाक्षरम् द्व्यक्षरः । पञ्चाक्षरमिति पञ्च - अक्षरम् । द्व्यक्षरो वषट्कारः । द्व्यक्षर इति द्वि-अक्षरः । वषट्कार एषः । वषट्कार इति वषट् – कारः । एष वै । वै सप्तदशः । सप्तदशः प्रजापतिः । सप्तदश इति सप्त – दशः । प्रजापतिर् यज्ञम् । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । यज्ञमन्वायतः । अन्वायत्तो यः । अन्वायत्त इत्यनु – आयत्तः । य एवम् । एवं वैदं । वेद प्रति । प्रति यज्ञेन । यज्ञेन तिष्ठति । तिष्ठति न । न यज्ञात् । यज्ञाद् भ्रज्ञाते । भ्रज्ञाते यः । यो वै । वै यज्ञस्य । यज्ञस्य प्रायणम् । प्रायणम् प्रतिष्ठाम् । प्रायणमिति प्र – अयनम् । प्रतिष्ठामुदयनम् । प्रतिष्ठामिति प्रति – स्थाम् । 39 (50/64) <u>T.S.1.6.11.2 - Kramam</u> उदयनं वैद । उदयनमित्युत् – अयनम् । वेद प्रतिष्ठितेन । प्रतिष्ठितेनारिष्टेन । प्रतिष्ठितेनेति प्रति – स्थितेन । अरिष्टेन यज्ञेन ।

यज्ञेन स७स्थाम् । स७स्थाम् गच्छति । स७स्थामिति सम्-स्थाम् । गच्छत्या । आ श्रावय । श्रावयास्तु । अस्तु श्रौषट् । श्रौषड् यज । यज ये। ये यजामहे। यजामहे वषट्कारः। वषट्कार एतत्। वषट्कार इति वषट् – कारः । एतद् वै । वै यज्ञस्य । यज्ञस्य प्रायणम् । प्रायणमेषा । प्रायणमिति प्र – अयनम् । एषा प्रतिष्ठा । प्रतिष्ठैतत् । प्रतिष्ठेतिं प्रति – स्था । एतदुदयनम् । उदयनं ँयः । उदयनमित्युत् – अयनम् । य एवम् । एवं वैद । वेद प्रतिष्ठितेन । प्रतिष्ठितेनारिष्टेन । प्रतिष्ठितेनेति प्रति – स्थितेन । अरिष्टेन यज्ञेन । यज्ञेन स७स्थाम् । स७स्था गच्छति । स७स्थामिति सम् – स्थाम् । गच्छति यः । यो वै । वै सूनृतायै । सूनृतायै दोहम् । दोहं वैद । वेद दुहे। दुह एव। एवैनाम्। एनां यज्ञः। यज्ञो वै। वै सूनृता। सूनृता । आ श्रावय । श्रावयेति । इत्या । ऐव । एवैनाम् । एनामह्नत् । अह्नदस्तुं । अस्तु श्रौषट् । 40 (50/59) T.S.1.6.11.3 - Kramam श्रौषडिति । इत्युपावास्राक् । उपावास्राग् यज । उपावास्रागित्युप – अवास्राक् । यजेति । इत्युत् । उदनैषीत् ।

अनैषीद् ये । ये यजामहे । यजामह इति । इत्युपं । उपासदत् । असदद् वषट्कारेण । वषट्कारेण दोग्धि । वषट्कारेणेति वषट् – कारेणं । दोग्ध्येषः । एष वै । वै सूनृतायै । सूनृतायै दोहः । दोहो यः । य एवम् । एवं वैदं । वेदं दुहे । दुह एव । एवैनाम् । एनाम् देवाः । देवा वै । वै सत्रम् । सत्रमासत । आसत तेषाम् । तेषाम् दिशः । दिशोऽदस्यन् । अदस्यन् ते । त एताम् । एतामार्द्राम् । आर्द्राम् पङ्क्तिम् । पङ्क्तिमपश्यन् । अपश्यन्ना । आ श्रावय । श्रावयेति । इति पुरोवातम् । पुरोवातमजनयन् । पुरोवातमिति पुरः-वातम् । अजनयन्नस्तुं । अस्तु श्रौषट् । श्रौषडितिं । इत्यभ्रम् । अभ्रं सम् । समप्लावयन्न् । अप्लावयन्. यजं । यजेति । इति विद्युतम् । विद्युतमजनयन्न् । विद्युतमिति वि – द्युतम् । 41 (50/54) T.S.1.6.11.4 - Kramam अजनयन्. ये । ये यजामहे । यजामह इति । इति प्र । प्रावर्.षयन्न् । अवर्षयन्नि । अभ्यस्तनयन् । अस्तनयन् वषट्कारेण । वषट्कारेण ततः । वषट्कारेणेति वषट् – कारेण । ततो वै । वै तेभ्यः । तेभ्यो दिशः । दिशः प्र । प्राप्यायन्त । अप्यायन्त यः ।

य एवम् । एवं ँवेदं । वेद प्र । प्रास्मै । अस्मै दिशः । दिशः प्यायन्ते । प्यायन्ते प्रजापतिम् । प्रजापतिम् त्वोवेदं । प्रजापतिमिति प्रजा – पतिम् । त्वोवेदं प्रजापतिः । त्वोवेदेतिं त्वः – वेदं । प्रजापति स्त्वम् वेद । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । त्वम् वेद यम् । त्वम् वेदेति त्वम् – वेद । यम् प्रजापतिः । प्रजापतिर् वेद । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । वेद सः । स पुण्यः । पुण्यो भवति । भवत्येषः । एष वै । वै छन्दस्यः । छन्दस्यः प्रजापितः । प्रजापतिरा । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । आ श्रावय । श्रावयास्तु । अस्तु श्रौषट् । श्रौषड् यजं । यज ये । ये यजामहे । यजामहे वषट्कारः । वषट्कारो यः । वषट्कार इति वषट् – कारः । य एवम् । एवं वैदं । वेद पुण्यः । पुण्यो भवति । भवति वसन्तम् । वसन्तमृत्नाम् । 42 (50/58) T.S.1.6.11.5 - Kramam ऋतूनाम् प्रीणामि । प्रीणामीति । इत्याह । आहर्तवः । ऋतवो वै । वै प्रयाजाः । प्रयाजा ऋतून् । प्रयाजा इति प्र – याजाः । ऋतूनेव ।

एव प्रीणाति । प्रीणाति ते । तेंऽस्मै । अस्मै प्रीताः । प्रीता यथापूर्वम् ।

यथापूर्वम् कल्पन्ते । यथापूर्वमिति यथा-पूर्वम् । कल्पन्ते कल्पन्ते । कर्ल्पन्तेऽस्मै । अस्मा ऋतवः । ऋतवो यः । य एवम् । एवं वैद । वेदाग्नीषोमयोः । अग्नीषोमयोरहम् । अग्नीषोमयोरित्यग्नी-सोमयोः । अहम् देवयज्यया । देवयज्यया चक्षुष्मान् । देवयज्ययेति देव – यज्यया । चक्षुष्मान् भूयासम् । भूयासमिति । इत्याह । आहारनीषोमाभ्याम् । अर्गीषोमाभ्यां ँवै । अग्नीषोमाभ्यामित्यग्नी – सोमाभ्याम् । वै यज्ञः । यज्ञ श्वक्षुष्मान् । चक्षुष्मान् ताभ्याम् । ताभ्यामेव । एव चक्षुः । चक्षुरात्मन्न् । आत्मन् धत्ते । धत्तेऽग्नेः । अग्नेरहम् । अहम् देवयज्यया । देवयज्यया ऽन्नादः । देवयज्ययेति देव-यज्यया । अन्नादो भूयासम् । अन्नाद इत्यंन्न – अदः । भूयासमिति । इत्याह । आहाग्निः । अग्निर् वै । वै देवानाम् । देवानामन्नादः । अन्नादस्तेन । अन्नाद इत्यन्न – अदः । तेनैव एवान्नाद्यम् । 43 (50/57) T.S.1.6.11.6 - Kramam अन्नाद्यमात्मन्न् । अन्नाद्यमित्यन्न – अद्यम् । आत्मन् धत्ते । धत्ते दब्धिः । दब्धिरसि । अस्यदब्धः । अदब्धो भूयासम् । भूयासममुम् ।

अमुम् दभेयम् । दभेयमिति । इत्याह । आहैतया । एतया वै । वै दब्ध्या । दब्ध्या देवाः । देवा असुरान् । असुरानदभ्नुवन्न् । अदभ्नुवन् तया । तयैव । एव भ्रातृव्यम् । भ्रातृव्यम् दभ्नोति । दभ्नोत्यग्नीषोमयोः । अग्नीषोमयोरहम् । अग्नीषोमयोरित्यग्नी – सोमयोः । अहम् देवयज्यया । देवयज्यया वृत्रहा । देवयज्ययेति देव – यज्यया । वृत्रहा भूयासम् । वृत्रहेति वृत्र – हा । भूयासमिति । इत्याह । आहाग्नीषोमाभ्याम् । अग्नीषोमाभ्यां वै । अग्नीषोमाभ्यामित्यग्नी – सोमाभ्याम् । वा इन्द्रः । इन्द्रो वृत्रम् । वृत्रमहन्न् । अहन् ताभ्याम् । ताभ्यामेव । एव भ्रातृव्यम् । भ्रातृव्य । स्तृणुते । स्तृणुत इन्द्राग्नियोः । इन्द्राग्नियोरहम् । इन्द्राग्नियोरितीन्द्र-अग्नियोः । अहम् देवयज्यया । देवयज्ययेन्द्रियावी । देवयज्ययेति देव – यज्यया । इन्द्रियाव्यन्नादः । अन्नादो भूयासम् । अन्नाद इत्यन्न – अदः । भूयासमिति । इत्याह । आहेन्द्रियावी । इन्द्रियाव्येव । एवान्नादः । अन्नादो भवति । अन्नाद इत्यन्न – अदः । भवतीन्द्रस्य । इन्द्रस्याहम् । 44 (50/59)

T.S.1.6.11.7 - Kramam अहम् देवयज्यया । देवयज्ययेन्द्रियावी । देवयज्ययेति देव – यज्यया । इन्द्रियावी भूयासम् । भूयासमिति । इत्याह । आहेन्द्रियावी । इन्द्रियाव्येव । एव भवति । भवति महेन्द्रस्य । महेन्द्रस्याहम् । महेन्द्रस्येति महा – इन्द्रस्य । अहम् देवयज्यया । देवयज्यया जेमानम् । देवयज्ययेति देव – यज्यया । जेमानम् महिमानम् । महिमानम् गमेयम् । गमेयमिति । इत्याह । आह जेमानम् । जेमानमेव । एव महिमानम् । महिमानम् गच्छति । गच्छत्यग्नेः । अग्नेः स्विष्टकृतः । स्विष्टकृतोऽहम् ॥ स्विष्टकृत इति स्विष्ट – कृतः । अहम् देवयज्यया । देवयज्यया ऽऽयुष्मान् । देवयज्ययेति देव – यज्यया । आयुष्मान्. यज्ञेन । यज्ञेन प्रतिष्ठाम् । प्रतिष्ठाम् गमेयम् । प्रतिष्ठामिति प्रति-स्थाम् । गमेयमिति । इत्याह । आहायुः । आयुरेव । एवात्मन्न् । आत्मन् धत्ते । धत्ते प्रति । प्रति यज्ञेन । यज्ञेन तिष्ठति । तिष्ठतीति तिष्ठति ॥ 45 (38/44) (प्रतिष्ठा-मह्नदस्तु-विद्युतं-वसन्तं-तेनैवे-न्द्रस्या-ऽष्टात्रिण्शच्च) (A11)

T.S.1.6.12.1 - Kramam इन्द्रं ँवः । वो विश्वतः । विश्वतस्परि । परि हवामहे । हवामहे केवल इति केवलः ॥ इन्द्रम् नरः । नरो नेमधिता । नेमधिता हवन्ते । नेमधितेति नेम – धिता । हवन्ते यत् । यत् पार्याः । पार्या युनजते । युनजते थियः । थियस्ताः । ता इति ताः ॥ शूरो नृषाता । नृषाता शवसः । नृषातेति नृ – साता । शवसश्वकानः । चकान आ । आ गोमति। गोमति व्रजे। गोमतीति गो – मति। व्रजे भंज। भजा त्वम् । त्वम् नः । न इति नः ॥ इन्द्रियाणि शतक्रतो । शतक्रतो या । शतक्रतो इति शत – क्रतो । या ते । ते जनेषु । जनेषु पञ्चसु । पञ्चस्विति पञ्च – सु ॥ इन्द्र तानि । तानि ते । त आ । आ वृणे । वृण इति वृणे ॥ अनु ते । ते दायि । दायि महे । मह इन्द्रियाय । इन्द्रियाय सत्रा। सत्रा ते। ते विश्वम्। विश्वमनु। अनु वृत्रहत्ये। वृत्रहत्य इति वृत्र – हत्ये ॥ अनु क्षत्रम् । 46 (50/54)

T.S.1.6.12.2 - Kramam क्षत्रमनु । अनु सहः । सहो यजत्र । यजत्रेन्द्र । इन्द्र देवेभिः । देवेभिरनु । अनु ते । ते नृषद्ये । नृषद्य इति नृ—सद्ये ॥ आ यस्मिन्न् । यस्मिन्थ् सप्त । सप्त वासवाः । वासवास्तिष्ठन्ति । तिष्ठन्ति स्वारुहः । स्वारुहो यथा । स्वारुह इति स्व – रुहः । यथेति यथा ॥ ऋषिर्.ह । ह दीर्घश्रुत्तमः । दीर्घश्रुत्तम इन्द्रस्य । दीर्घश्रुत्तम इति दीर्घश्रुत्–तमः । इन्द्रंस्य घर्मः । घर्मो अतिथिः । अतिथिरित्यतिथिः ॥ ा । । । । । । आमास् पक्वम् । पक्वमैरयः । ऐरय आ । आ सूर्यम् । सूर्य💅 रोहयः । रोहयो दिवि । दिवीति दिवि ॥ धर्मम् न । न सामन्न् । सामन् तपत । तपता सुवृक्तिभिः । सुवृक्तिभिर् जुष्टम् । सुवृक्तिभिरितिं सुवृक्ति – भिः। जुष्टम् गिर्वणसे। गिर्वणसे गिरः। गिर इति गिरः ॥ इन्द्रमित् । इद् गाथिनः । गाथिनो बृहत् । बृहदिन्द्रम् । इन्द्रमर्केभिः । अर्केभिरर्किणः । अर्किण इत्यर्किणः ॥ इन्द्रं वाणीः । वाणीरन्षत । अनूषतेत्यनूषत ॥ गायन्ति त्वा । त्वा गायत्रिणः । गायत्रिणो ऽर्चन्ति । 47 (50/53)

T.S.1.6.12.3 - Kramam अर्चन्त्यर्कम् । अर्कमर्किणः । अर्किण इत्यर्किणः ॥ ब्रह्माणस्त्वा । त्वा शतक्रतो । शतक्रत उत् । शतक्रतविति शत-क्रतो । उद् व एशम् । व एशमिव । इव येमिरे । येमिर इति येमिरे ॥ अ एहो मुचे प्र । अज्होमुचइत्यज्हः – मुचे । प्र भरेम । भरेमा मनीषाम् । मनीषामोषिष्ठदाव्. से । ओषिष्ठदाव्. से सुमतिम् । ओषिष्ठदाव्. स इत्योषिष्ठ – दाव्. हों । सुमितंं गृणानाः । सुमितिमिति सु – मितम् । गृणाना इति गृणानाः । इदमिन्द्र । इन्द्र प्रति । प्रति हव्यम् । हव्यम् गृभाय । गृभाय सत्याः । सत्याः सन्तु । सन्तु यजमानस्य । यजमानस्य कामाः । कामा इति कामाः ॥ विवेष यत् । यन्मा । मा धिषणा । धिषणा जजान । जजानस्तवै । स्तवै पुरा । पुरा पार्यात् । पार्यादिन्द्रम् । इन्द्रमहः । अह इत्यहः ॥ अर्हसो यत्र । यत्र पीपरत् । पीपरद् यथा । यथा नः । नो नावा । नावेव । इव यान्तम् । यान्तमुभये । उभये हवन्ते । हवन्त इति हवन्ते ॥ प्र सम्राजम् । सम्राजम् प्रथमम् ।

सम्राजमिति सम् – राजम् । प्रथम मद्ध्वराणाम् । अद्ध्वराणां म⊍्होमुचम् । **48** (**50/55**) <u>T.S.1.6.12.4 - Kramam</u> अज्होमुचं वृषभम् । अज्होमुचमित्यज्हः – मुचम् । वृषभं यज्ञियानाम् । यज्ञियानामिति यज्ञियानाम् ॥ अपाम् नपातम् । नपातमश्चिना । अश्विना हयन्तम् । हयन्तमस्मिन्न् । अस्मिन्नरः । नर इन्द्रियम् । इन्द्रियम् धत्तम् । धत्तमोजः । ओज इत्योजः ॥ वि नः । न इन्द्र । इन्द्रमृधः । मृधो जिह । जिह नीचा । नीचा यच्छ । यच्छ पृतन्यतः । पृतन्यत इति पृतन्यतः ॥ अधस्पदम् तम् । अधस्पदमित्यधः – पदम् । तमीम् । ईम् कृधि । कृधि यः । यो अस्मान् । अस्मा ए अभिदासति । अभिदासतीत्यभि – दासति ॥ इन्द्रं क्षत्रम् । क्षत्रमभि । अभि वामम् । वाममोजः । ओजोऽजायथाः । अजायथा वृषभ । वृषभ चर्.षणीनाम् । चर्.षणीनामिति चर्.षणीनाम् ॥ अपानुदः । अनुदो जनम् । जनममित्रयन्तम् । अमित्रयन्तमुरुम् । अमित्रयन्तमित्यमित्र – यन्तम् । उरुम् देवेभ्यः । देवेभ्यो अकृणोः ।

अकृणोरु । उ लोकम् । लोकमिति लोकम् ॥ मृगो न । न भीमः । भीमः कुचरः । कुचरो गिरिष्ठाः । गिरिष्ठाः परावतः । गिरिष्ठा इति गिरि – स्थाः । परावत आ । परावत इति परा – वतः । **49** (**50/55**) T.S.1.6.12.5 - Kramam आ जगाम । जगामा परस्याः । परस्या इति परस्याः ॥ सृकर् सङ्शाय । सङ्शाय पविम् । सङ्शायेति सम्–शाय । पविमिन्द्र । इन्द्र तिग्मम् । तिग्मं वै । वि शत्रून् । शत्रून् ताढि । ताढि वि । वि मृधः । मृधों नुदस्व । नुदस्वेति नुदस्व ॥ वि रात्रून् । रात्रून्. वि । वि मृधः । मृधों नुद । नुद वि । वि वृत्रस्य । वृत्रस्य हनू । हनू रुज । हनू इति हनू । रुजेति रुज ॥ वि मन्युम् । मन्युमिन्द्र । इन्द्रभामितः । भामितोऽमित्रस्य । अमित्रस्याभिदासतः । अभिदासत इत्यभि – दासतः ॥ त्रातारमिन्द्रम् । इन्द्रमवितारम् । अवितारमिन्द्रम् । इन्द्र ए हवेहवे । हवेहवे सुहवम् । हवेहव इति हवे – हवे । सुहव ए त्रूरम् । सुहवमिति सु – हवम् । त्रूरमिन्द्रम् । इन्द्रमितीन्द्रम् ॥

हुवे नु । नु शक्रम् । शक्रम् पुरुहूतम् । पुरुहूतमिन्द्रम् । पुरुहूतमिति ॥ पुरुहूतमिति ॥ पुरुहूतमिति ॥ पुरुहूतम् । इन्द्र स्वस्ति । स्वस्ति नः । नो मघवा । मघवा धातु । मघवेति मघ – वा । धात्विन्द्रः । इन्द्र इतीन्द्रः ॥ मा ते । ने अस्याम् । अस्याण् सहसावन्न् । 50 (50/56)

T.S.1.6.12.6 - Kramam

सहसावन् परिष्टौ । सहसावन्निति सहसा – वन्न् । परिष्टावघाय । अघाय भूम । भूम हरिवः । हरिवः परादै । हरिव इति हरि – वः । परादा इति परा – दै ॥ त्रायस्व नः । नो ऽवृकेभिः । अवृकेभिर् वरूथैः । वरूथैस्तव । तव प्रियासः । प्रियासः सूरिषु । सूरिषु स्याम । स्यामेति स्याम ॥ अनवस्ते । ते रथम् । रथमश्चाय । अश्वाय तक्षत्र । तक्षन् त्वष्टा । त्वष्टा वज्रम् । वज्रम् पुरुहूत । पुरुहूत <u>द्य</u>मन्तम् । पुरुहू तेति पुरु – हूत । द्युमन्तमिति द्यु – मन्तम् ॥ ब्रह्माण इन्द्रम् । इन्द्रम् महयन्तः । महयन्तो अर्कैः । अर्कैरवर्द्धयन्न् । अवर्द्धयन्नहये । अहये हन्तवै । हन्तवा उ । उ वित्यु ॥ वृष्णे यत् । यते । ते वृषणः । वृषणो अर्कम् । अर्कमर्चान् । अर्चानिन्द्र ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 1.6)

इन्द्र ग्रावाणः । ग्रावाणो अदितिः । अदितिः सजोषाः । सजोषा इति
स – जोषाः ॥ अनश्वासो ये । ये पवयः । पवयोऽरथाः । अरथा
इन्द्रेषिताः । इन्द्रेषिता अभ्यवर्तन्त । इन्द्रेषिता इतीन्द्र – इषिताः ।
अभ्यवर्तन्त दस्यून्न् । अभ्यवर्तन्तेत्यभि – अवर्तन्त ।
दस्यूनिति दस्यून्न् ॥ 51 (४८/५३)

(वृत्रहत्येऽनु –गायत्रिणो – ऽध्वराणां – परावतो – ऽस्या –

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 12 Anuvaakams:
(संत्वा सिञ्चामि-ध्रुवो-ऽस्यग्निर्मा-बर्.हिषोऽह-मा प्यायता
।

मगन्म-यथा वै-यो वै श्रब्धां- प्रजापतिर्यज्ञान्-ध्रुवोसीत्याह-यो वै

।

सप्तदश-मिन्द्रं वो-द्वादश।)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :
।
(संत्वा-बर्.हिषोऽहं-ँयथा वा-एवं ँविद्या-ञ्छ्रौषट्थ्-साहसाव।
नेकपञ्चारात्।)

First and Last Padam of Sixth Prasnam:-। । (संत्वा सिञ्चामि – दस्यून् ।)

> । ॥ हरिः ओं ॥

॥ इति प्रथम काण्डे षष्ठः प्रश्नः – क्रम पाठः समाप्तः ॥

<u>Details of Panchati</u>, <u>Padam and Krama Vaakyams for</u>

Kandam 1, **Prasnam 6** – (TS 1.6)

	Panchati	Padams	Krama
			Vaakyams
Anuvakam 1	3	133	148
Anuvakam 2	4	186	226
Anuvakam 3	3	156	171
Anuvakam 4	4	194	235
Anuvakam 5	2	129	144
Anuvakam 6	4	185	217
Anuvakam 7	4	203	234
Anuvakam 8	4	211	239
Anuvakam 9	4	190	237
Anuvakam 10	6	286	346
Anuvakam 11	7	338	395
Anuvakam 12	6	298	326
Total →	51	2509	2918